

NAJLEPŠI ŽENI

VLADIMIR KOS

Vladimir Kos

*100 (in 2)
pesmi*

NAJLEPŠI ŽENI

V SLAVO IN ZAHVALO IN
s prošnjami v
siju zvezd,
ki Jo krasijo.

VLADIMIR KOS

*100 (in2)
pesmi*

NAJLEPŠI ŽENI

*V SLAVO IN ZAHVALO IN
s prošnjami v
siju zvezd,
ki Jo krasijo.*

Družina
Ljubljana 2004

Vladimir Kos
100 (in 2)
pesmi
NAJLEPŠI ŽENI
V SLAVO IN ZAHVALO IN
s prošnjami v
siju zvezd,
ki Jo krasijo.

Spremna beseda
Zorko Simčič

Oblikovanje naslovnice
Tone Seifert

Izdala
Družina d. o. o.

Za založbo
dr. Janez Gril

Tisk
Tiskarna Ljubljana d. d.
Ljubljana 2004

CIP - Kataložni zapis o publikaciji
Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana

821.163.6-1

KOS, Vladimir, 1924-
[Sto in dve]

100 (in 2) pesmi najlepši ženi v slavo in zahvalo in s prošnjami
v siju zvezd, ki jo krasijo / Vladimir Kos ; [spremna beseda Zorko
Simčič]. - Ljubljana : Družina, 2004

ISBN 961-222-535-4

216404992

»O, najlepša med ženami«!

(Visoka pesem 5:9)

Posvetilo

Dragemu prijatelju
in dolgoletnemu dobrotniku
preč. gospodu Viliju Žerjalu
v Vinogradu Gospodovem
v Gabrjah na Primorskem –
ki ima Nebeško Kraljico rad
tako kot jaz
in najbrž še bolj.

31

šopkov šmarnic v obliki pesmi za 31 dni meseca naše majniške Kraljice.

Te pesmi temeljijo na izbranih Marijinih besedah, ki jih je naša katoliška Cerkev priznala za zgodovinsko verodostojne.

Besede so vzete iz prikazovanj, ki jih zgodovinsko natančno opisuje angleško pisana knjiga »Žena, odeta v sonce. Osem pomembnih prikazovanj naše ljube Gospe v moderni dobi.« V izvirniku: *A Woman Clothed with the Sun. Eight Great Appearances of Our Lady in Modern Times.* – Urednik zbirke: John J. Delaney. Založba: Image Books, Doubleday and Co., Garden City, New York 1961. Cerkevno dovoljenje za natis je dal kardinal Francis Spellman leta 1959.

Pesmi se vsebinsko vrstijo v osmih skupinah:

1. Pesmi 1 do 4 se nanašajo na Marijina prikazovanja v Guadalupe v Mehiki leta 1531.

2. Pesmi 5 do 8 vsebujejo besede iz prikazovanj sveti Katarini Labouré (svetnici čudodelne svetinje) leta 1830 v Parizu.

3. Pesmi 9 do 12 se nanašajo na prikazovanja v La Salette v Francoskih Alpah leta 1846.

4. Pesmi 13 do 16 temeljijo na Marijinih besedah v Lurdu leta 1858.

5. Pesmi 17 do 20 vsebujejo Marijine besede iz prikazovanj v Fatimi na Portugalskem leta 1917.

6. Pesmi 21 do 24 se nanašajo na prikazovanja v Beauraing-u v Belgiji leta 1932–3.

7. Pesmi 25 do 28 vsebujejo Marijine besede iz Banneux v Belgiji leta 1933.

8. Pesmi 29 do 31 vsebujejo Marijine besede iz Njene Hvalnice v Lukovem Evangeliju (1:46–55).

VLADIMIR KOS:

NAJLEPŠI ŽENI

Na Japonskem živeči pesnik in mislec Vladimir Kos, avtor sedmih pesniških zbirk, knjige Eseji z japonskih otokov, ter stotin razprav in člankov, objavljenih tako v Sloveniji kakor po revijah v zamejstvu in zdomstvu, vsaj že od leta 1997 ni več neznanec v slovenski kulturi. Odkar so v domovini izšle njegove izbrane pesmi Cvet, ki je rekel Nagasaki, (1998), knjiga, kateri je literarni zgodovinar France Pibernik dodal tudi zajetno študijo o Kosovi dosedanji pesniški poti, hkrati pa tudi kronologijo njegovega dela, je Vladimir Kos vstopil v slovensko literarno zgodovino in to kot avantgardist slovenske poezije. Če se Kos kot mislec ukvarja s temi, ki so »vzete in sodobnega intelektualnega življenja (domovina, zdomstvo, tujstvo, kultura, politika in teologija)« (dr. Jože Pogačnik), je pa njegov pesniški svet »nadvse zanimiv, ker njegova poezija pomeni vzporednico pesniškim dogajanjem v domovini v povojnem času, še posebej v obdobju našega modernizma.« (France Pibernik). Do leta 1990 zamolčanemu pesniku je vsekakor danes že dano pripadajoče častno mesto v naši literarni zgodovini. Bo pa objava prav te nove zbirke odkrila bralcu še kakšne nove pesniške oblike, o katerih je bilo zapisano, da jih Vladimir Kos »napolnjuje z nezadržano domišljijo, metaforičnim bogastvom in poudarjeno usmeritvijo v večnostna vprašanja.«

V tej zbirki se pesnik ponovno potaplja v svet splošne človeške tematike pa tudi prav slovensko-religiozne. Ob moderni dikciji prinašajo te pesmi – in to morda celo bolj kot poezija njegovih dosedanjih pesniških zbirk – vzdušje, v katerem se pesnikova individualna nota staplja z univerzalnostjo.

Ljubljana, 15. maja 2000

Zorko Simčič

KAZALO

31	šmarničnih pesmi	7
12	roških elegij	43
7	oktobrskih v slogu »tánka«	57
35	rožnovenskih v slogu »háiku«	67
15	pesmi hvaležnega veselja (z dvema za uvod)	77
	Spremna beseda	84

NAŠA LJUBA GOSPA IZ GAUDALUPA (slika z naslovnice)

Srednja Amerika 1521: Španci zasedejo prestolnico cesarstva Aztekov. Po manj kot dvajsetih letih se devet milijonov prebivalcev Mehike spreobrne h krščanstvu, čeprav so bili stoletja oboževalci božanstev, katerim so žrtvovali ljudi. Kaj se je zgodilo, da je prišlo do tega zgodovinsko edinstvenega dejstva – prebivalci so dotlej sovražno gledali na Špance, predstavnike krščanstva? Leta 1531 se je ubogemu Indijancu – s španskim imenom Juan Diego – prikazala »Gospa iz nebes«: na griču Tepeyac, takrat okoli štiri kilometre severozahodno od današnjega Mexico Cityja (danes pa že del tega velikanskega mesta). Predstavila se je kot »Mati, resničnega Boga« in mu naročila, da njeno željo sporoči škofu Zumárragu: naj na griču da zgraditi cerkev. Škof je zahteval dokaz za to naročilo. Nebeška Gospa je Indijancu ob naslednjem prikazanju naročila, naj na hribu nabere vrtnic in jih nese škofu v dokaz (prikazala se je 12. ali 13. decembra, ko v Mehiki vrtnic ni). Indijanec je res našel vrtnice in jih nabral v svoj plašč; ko jih je hotel izročiti škofu, so padle iz plašča (tilme) in na plašču iz indijanskega kaktusa (trpežnega kvečjemu za dvajset let) se je prikazala čudovito barvana Marijina podoba. Indijančev plašč s podobo visi zdaj v mehiški katedrali in je star 469 let, ne da bi kakorkoli razpadal. Slike na plašču še zdaj ne morejo znanstveno razložiti, slikarji je ne morejo prav posnemati. Protestantski zdravnik za oči iz ZDA je s fotografijo odkril v Marijinih očeh štiri obraze, ki so leta 1531 prvič zrlji podoba: Indijančevega, škofovega, prevajalčevega in obraz kraljevega odposlanca, ki je bil prav takrat prispel iz Španije. Pred nekaj leti so mehiški astronomi objavili, da zvezde na Marijinem plašču natančno ustrezajo tistim, ki so žarele na mehiškem nebu decembra 1531. (Protestan-

tski zdravnik iz ZDA je postal katoličan; po njegovem se obrazi zrcalijo le v živih očeh ...). Okrog deset milijonov romarjev obišče vsako leto to Marijino podobo. Uradno jo je počastilo že štiriindvajset papežev. Janez Pavel II. jo je obiskal štirikrat. Podoba je priča neštevilnim ozdravljenjem in uslišanjem.

Iz istega stoletja prikazovanj je dokument o njih, napisan v Indijančevem rodnem jeziku Nahuatl: »Nican Mophua«. Po pričevanju Indijanca Juana Diega je nebeška Gospa med drugim rekla: »Jaz sem tvoja ljubeča mati.«

Zakaj »Guadalupe«? Prevajalec je tako umel azteške besede, ki jih sodobni izvedenci azteškega jezika prevajajo z »žena, ki je z nogami poteptala kačo«. Kača je bila eno izmed grozovitejših mehiških božanstev. Beseda »Guadalupe« pa je Špance blagohotno spominjala na istoimensko špansko božjo pot; tovrstna naklonjenost je pomagala tudi Indijancem k ponovni samozavesti.

100 (in2) pesmi v slavo in zahvalo in s prošnjami v siju zvezd, ki Jo krasijo

DRUŽINA

9 789612 225353

NAJLEPŠI ŽENI

VLADIMIR KOS